

Vuosikertomus 2017

YHDISTYKSEN TOIMINTA

Yleistä

Suomen Senioriliike ry perustettiin vuonna 2008 edistämään ikääntyvien ja vanhusten hyvinvointia sekä turvaamaan arvokasta vanhenemista. Vuoden 2017 alussa Patentti- ja Rekisterihallitus hyväksyi yhdistyksen nimen muutoksen muotoon Suomen Senioriliike - Arvokkaan vanhenemisen puolesta ry. (Senioriliike).

Yhdeksäntenä toimintavuonnaan yhdistyksen toiminnassa olivat keskeisellä sijalla työeläkeindeksin muuttamista koskeneen kansalaisaloitteen eduskuntakäsittely vuoden alussa, hyvinvointi ja hoiva sekä asumisasiat. Teemoja tuotiin esille järjestämällä jäsentilaisuuksia, seminaareja ja julkaisemalla tiedotteita ja kaksi Suomen Seniorilehteä.

KANSALAISALOITE

Kansalaisaloite Työeläkeindeksin palauttaminen palkkatasoindeksiksi sai yhteensä 84020 kannatusta. Aloite luovutettiin Eduskunnan puhemies Marja Lohelalle 8.12.2016. Aloitteen lähetekeskustelu eduskunnassa oli 9.2.2017, josta se lähetettiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan. Valiokunnassa olivat kuultavina 16.2.2017 Senioriliikkeen edustajina puheenjohtaja Kimmo Kiljunen ja hallituksen jäsen Heikki Ranki. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa Senioriliikkeen lisäksi kuultiin Eläketurvakeskuksen, Sosiaali- ja terveysministeriön, Palkansaajien tutkimuslaitoksen, ETLA:n, VTT:n ja nuorisoyhteistyöjärjestö Allianssin alustukset. Valiokunnan jäsenet esittivät alustajille kysymyksiä alustusten jälkeen. Senioriliikkeen edustajat saivat aivan liian vähän aikaa kokouksessa kansalaisaloitteen perusteluille.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta esitti, että kansalaisaloite hylätään. Eduskunnan lopullisessa käsittelyssä 16.3.2017 kansanedustaja Sari Tanus esitti vaihtoehtona 100% palkkaindeksin sijaan 50/50 mallia, mutta sitä ei kannattanut yksikään kansanedustaja. Näin ollen sosiaali- ja terveysvaliokunnan esitys kansalaisaloitteen hylkäämisestä tuli eduskunnan päätökseksi ilman äänestystä.

Kansanedustajille ja eduskuntaryhmien kanslioihin lähetettiin ennen Eduskunnan lähetekeskustelua tiivis muistio kansalaisaloitteen perusteluista, jossa kuvattiin eläkkeiden kehitystä ja taitetun indeksin vaikutuksesta eläkeläisten köyhtymiseen. Muistiota painatettiin 1500 kappaletta ja sitä lähetettiin myös medialle ja muille sidosryhmille.

Tammikuussa Aamulehti järjesti Senioriliikkeen aloitteesta tilaisuuden, jossa keskusteltiin eläkkeistä ja eläkevarojen riittävydestä. Tilaisuus oli niin suosittu, että kaikki kuulijat eivät mahtuneet Aamulehden noin 100 hengen auditorioon. Alustajina olivat Senioriliikkeen puheenjohtaja Kimmo Kiljunen, SAK:n ent. puheenjohtaja Lauri Lyly, Nuorisoallianssin puheenjohtaja Eero Rätty ja ETK:n johtaja Mikko Kautto sekä poliittisia päättäjiä Tampereelta.

Toukokuussa järjestettiin aktiivisille kansalaisaloitteen edistäjille yhteinen tilaisuus. Tilaisuudessa keskusteltiin verotukseen, eläkeyhtiöiden määrään ja työeläkeindeksin muuttamiseen liittyvistä mahdollisista toimenpiteistä.

LAUSUNNOT JA KANNANOTOT

Digitaaliset palvelut

Senioriliike antoi lausunnon Liikenne- ja viestintäministeriölle liikenteen ja viestinnän digitaalisten palvelujen esteettömyyden toimenpideohjelmasta vuosille 2017- 2021. Lausunnossaan Senioriliike totesi, että toimenpideohjelman lähtökohta syrjäytymisvaaran ehkäisemisestä on oikea. Digitaalisen

muutoksen edetessä nopeaan tahtiin, ikäihmiset jäävät palvelujen ulkopuolelle, mikäli heidän asemaansa ei kiinnitetä riittävää huomiota. Vanhat ihmiset asuvat enenevässä määrin kotonaan. Yksinasuminen on myös tyypillistä. Niin kauan kuin meillä on ikäluokkia, jotka eivät ole koskaan elämänsä aikana tottuneet tai oppineet digitaalisten palvelujen käyttöä, puhelinpalvelu tulee säilyä keskeisenä palveluna digitaalisten palvelujen rinnalla. Ikäihmisten on saatava kaikissa tilanteissa puhelinyhteys palvelun tuottajaan. Eräänlainen digitalkkari -toiminta auttaisi alueilla, jossa asuu paljon ikäihmisiä ja muita erityisryhmiä. Senioritalot ja palvelutalot ovat tyypillinen esimerkki. Toimenpideohjelman osana ovat myös postin palvelut. Tavoitteena ohjelmassa on postin jakaminen kerrostaloissa pohjakerroksen postilaatikoihin. Suomessa on paljon hissittömiä kerrostaloja, joissa asuu ikäihmisiä. Tällaisissa taloissa tulee postinjakelun tapahtua kuten ennenkin eli kotioven postiluukkuun. Hissillisissäkin taloissa tulee ottaa huomioon asukkaan ikä ja kunto, totesi Senioriliike lausunnossaan.

Asumisoikeuslain uudistaminen - Talokohtainen palveluhenkilö tukee yhteisöllisyyttä ja kotona asumista

Valtioneuvoston käsittelyyn tuleva ASO-lakiuudistus mahdollistaa edelleen ASO-talojen suuntaamisen ikäperusteisesti määritellyille ryhmille, siis esimerkiksi senioreille ("SenioriAsot"). Kiistattomat näyttöjä on siitä, että taloista, joihin on rekrytoitu talokohtaista palveluhenkilöstöä (yhteisökoordinaattori), yhteisöllisyys, turvallisuus ja asukastyytyväisyys ovat normaalia paremmalla tasolla. Uudessa lakimuutoksessa ei tunnisteta senioreille rakennettavaa asumispalvelun kokonaisuutta, johon parhaimmillaan sisältyy myös palvelua, vaikkakin rajoitetusti. Tämä ongelma aiheutuu vaatimuksesta, että käyttövastikkeeseen ei saa sisällyttää muita, kuin kiinteistönhoitoon liittyviä kustannuksia. Asumisoikeuslain tai sen tulkintakäytännön tulee mahdollistaa sellaisen senioriasumisoikeustalon rakennuttaminen, jonka kaikki asukkaat arvostavat talokohtaisen työntekijän palvelua ja ovat valmiit maksamaan siitä aiheutuvan kustannuksen. Tämä tarkoittaa tällä hetkellä noin yhden euron kustannusta per asunoneliometri.

Jos yhteiskunnan rahoitus asumisoikeustaloille on riittävällä, kysyntää vastaavalla tasolla, halukkaat asunnontarvitsijat voivat hakeutua itselleen sopivaan vaihtoehtoon. Eläkeiän pidentyessä on varmasti 55-vuotta täyttäneitä, jotka eivät katso tarvitsevansa edellä mainittuja talokohtaisia ikäihmisten palveluja. Käyttövastikkeen sisältö ohjaisi näin ollen asiakkaiden valinnat järkevästi; ne, jotka tarvitsevat ja arvostavat aidosti senioreille konseptoitua asumisratkaisua valitsevat SenioriAson ja tavanomaisessa talossa hyvin pärjäävät tavallisen talon.

HYVINTOINTI JA HOIVA

Senioriliikkeen Hyvinvointi ja hoiva -ryhmän vuosien 2016-2017 toimintasuunnitelman painopisteet olivat ikäihmisten kokemusten kerääminen, vanhusneuvostoyhteistyö, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen työpajatoiminnalla, omahoidon koulutuspaketin kokoaminen ja SOTE -uudistus ja järjestötyö.

Hyvän hoidon kriteerejä käytännössä pohdittiin Jyväskylässä 8.5.2017 järjestetyssä seminaarissa. Tilaisuudessa pohdittiin kriteerejä asiakkaiden, heidän läheistensä, palvelun tuottajien ja päättäjien kannalta. Tarkoitus on tehdä tunnetuksi hyvän hoidon laatua ja laadun kriteerejä ja vastata kysymykseen, miksi laatukriteerit ovat tärkeitä ja miten asiakkaat voivat hyödyntää niitä yhdessä palvelun tuottajien kanssa. Kriteereistä sopiminen, niiden käyttö ja päivitys nähdään osapuolten yhteisenä asiana.

Hyvinvointi- ja hoivatyöryhmä laati ikäystävällisen kunnan kriteeristön, jota käytetään työkaluna arvioidessa kuntien toimintaa ikäihmisten näkökulmasta. Senioriliikkeen rooli on asian näkyväksi tekeminen. Ikäystävällinen kunta teemalla järjestettiin luento- ja keskustelutilaisuudet 11.10.2017 Vantaalla yhdessä Foibe -kartanon kanssa sekä 18.10.2017 Tampereella.

Seminaareissa pohdittiin, mitä tarkoittaa ikäystävällinen kunta/kaupunki ja mistä sen tunnistaa. Ikäystävällinen kunta kuulee kaikenikäisiä asukkaitaan, niin nuoria kuin vanhoja. Kaikki toivotetaan tervetulleiksi. Ikäystävällisessä kunnassa päätöksiä perustellaan asukkaiden arjen sujuvuudella ja hyvinvoinnin edistämällä. Hyvän elämän edellytykset syntyvät usein samoista asioista ikäryhmästä riippumatta. Tilaisuuksissa kerättiin yleisöpalautetta ikäystävällinen kunta kriteeristön kehittämiseksi. Palautteiden määrää pyritään vielä lisäämään ja saamaan keskusteluun mukaan myös vanhusneuvostojen edustajia.

Vuoden 2016 aikana järjestettiin kirjoituskilpailu. Jäsenkuntaa ja Seniorilehden lukijoita pyydettiin kirjoittamaan omia tarinoitaan elämänsä haasteista, selviytymisistä, iloista, mahdollisista vaikeuksista ja elämisestä vanhana tämän päivän Suomessa. Tulokset julkistettiin seminaariristeilyllä 13.3. 2017. Kilpailussa palkittiin Hilikka Uusikallio Tammisaaresta kirjoituksellaan "Naisen elämää Suomessa". Hän muisteli siinä elämänsä kulkua alkaen varhaisesta lapsuudesta Antreassa päätyen nykypäivään ja pohti omaa kokemustaustaansa vasten, mitä on elää tämän päivän Suomessa. Tärkeänä tavoitteena elämässä on hänen mukaansa kriittisyyden ja sarkasmin välttäminen ja toisten ihmisten hyväksyminen. Se auttaa pääsemään elämässä eteenpäin.

ASUMINEN

Ikäihmisten asuminen on keskeisellä sijalla Suomen Senioriliikkeen toiminnassa. Keskeisiä teemoja olivat asumisen esteettömyys, vanhojen asuntojen muutostyöt, hissien rakentaminen, kustannusten nousun hillitseminen sekä rahoitus. Asumistyöryhmä on käsitellyt kriittisesti mm. korkeaa vuokratasoa ja vuokrien korotuksia, jotka vaikeuttavat eläkeläisten toimeentuloa.

Senioriliike toimi aktiivisesti Ympäristöministeriön Ikääntyneiden asumisen kehittämissuunnitelmassa 2013-2017. Senioriliikkeen edustajat ovat tuoneet esille ikääntyvien asumisuunnitelmassa tapoja vähentää ikääntyneiden yksinäisyyttä mm. yhteisöllisten asumisratkaisujen kehittämiseksi, talojen yhteisten tilojen laajentamiseksi ja asuinalueiden asukastilojen lisäämistä palvelemaan sekä ikääntyneitä että sukupolvien välistä yhteistyötä. Senioriliikkeen edustajat ovat esittäneet ikääntyneiden asuntojen sijoittamista asuinalueiden palvelukeskittymiin. Ohjelma päättyi syksyllä 2017.

SUOMEN SENIORITEKO

Senioriliikkeen hallitus päätti palkita vuosittain seniorien hyväksi tehdystä työstä. Palkinto on nimeltään Suomen Senioriteko. Parhaaksi katsotulle teolle päätettiin myöntää 1000 euron kannustuspalkkio. Jäsenkirjeessä ja jäsenlehdessä pyydettiin ehdotuksia senioritekoiksi. Joulukuun hallituksen kokouksessa päätettiin palkita kaksi ehdotusta: Myyrinkodin ystäväpiiri, joka on toiminut 30 vuotta palvellut Myyrinkodin asukkaita vapaaehtoisuudella ja toisena seniorien tanssiryhmien ohjaaja Marjo Kanerva Tampereelta. Kumpikin ehdotus palkittiin 500 euron palkinnolla. Palkinnot julkistettiin Tampereella 22.1.2018 pidetyn seminaarin yhteydessä.

PERINTEINEN SEMINAARIRISTEILY

Maaliskuun 13. päivänä järjestettiin perinteinen seminaariristeily. Seminaarin ohjelman teemana oli Eläkeläisköyhyys. Tilaisuudessa käsiteltiin myös meneillään olevaa sote-uudistusta ja siihen sisältyvää valinnanvapautta erityisesti ikäihmisten kannalta. Risteilylle osallistui 31 jäsentä.

ALUETOIMINTA

Pirkanmaa

Pirkanmaalla aluetoiminta oli erittäin vilkasta. Pirkanmaan aluetoiminnasta oli tarkoitus muodostaa oma yhdistys, mutta ajatuksesta luovuttiin. Arvioitiin, että se ei olisi tuonut riittävästi lisäarvoa kustannuksiin nähden. Päätettiin jatkaa toimintaa aluetoimintana ja kehittää alueorganisaatiota. Nimettiin alueosasto ja sille työvaliokunta. Tarkennettiin myös yhdistyksen ja aluetoiminnan välistä

työnjakoa. Keskityttiin toiminnan sisältöön, jäsenhankintaan ja verkostoitumiseen. Toimintaa jatkettiin sisällön osalta Senioriliikkeen vuodelle 2017 asettamien tavoitteiden suunnassa. Vuoden 2017 lopulla Pirkanmaalla oli 282 jäsentä ja heistä puolestaan tamperelaisia 195. Kokouksia pidettiin 11, kaksi jäsenkokousta, kolme alueosaston kokousta ja kuusi työvaliokunnan kokousta.

Pirkanmaan alueosasto järjesti yhteensä 11 jäsentilaisuutta ja retkeä, joissa oli yhteensä 386 osanottajaa. Tilaisuuksien teemoina olivat eläkkeet, sosiaali- ja terveystalitiikka, vanhan ihmisen pitkäaikaishoito, vanhusneuvostojen muuttuva rooli, moderni teknologia tukemassa ikäihmisten asumista, taiteesta hyvinvointia, Ikäystävällinen kunta, ikääntymisen tutkimus sekä retket kesäteatteriin, Emil Aaltosen museoon ja Tamminiemi -museoon.

Senioriliike on tehnyt ensimmäisen selvityksen Pirkanmaan vanhusneuvostoista v. 2012. Pirkanmaan aluetoimikunta arvioi tarpeelliseksi päivittää vanhusneuvostoja koskevat tiedot, ennen kuin uudet vanhusneuvostot aloittavat toimintansa. Selvitys tehtiin syyskuussa 2017. Aineistona olivat Pirkanmaan vanhusneuvostojen vuoden 2016 pöytäkirjat ja muu aineisto. Lisäksi käytettiin THL:n julkaisemia kuntakohtaisia vanhusneuvostoja koskevia seurantatietoja (Teaviisari 2015).

Missä asioissa Pirkanmaalla on onnistuttu? Lähes kaikissa vanhusneuvostoissa ikääntyneet kuntalaiset olivat enemmistönä. Toiminnan ulkoiset edellytykset olivat kaikilla vanhusneuvostoilla kunnossa. Kaikki vanhusneuvostot kokivat myös voivansa vaikuttaa asioihin ja voivansa tehdä niitä asioita, joita laki heiltä edellyttää. *Kehittämistä vaativat asiat:* Noin puolella vanhusneuvostoista toimikausi oli kaksi vuotta tai alle. Pidempi toimikausi tukisi paremmin vastuun ottamista. Avoimuus vanhusneuvostojen valinnassa ja toiminnassa paranisi, jos kaikissa kunnissa olisi vanhusneuvoston toimintasääntö. Käytössä olevat jäsenten valintakriteerit ovat edelleen ongelmalliset. Ne suosivat isoissa järjestöissä toimivia. Lisäksi eräissä kunnissa poliittiset mandaatit näyttävät ohittavan asiantuntemukseen perustuvan jäsenvalinnan. Monen kunnan nettisivuilta oli edelleen vaikea löytää tietoa vanhusneuvostosta. Tilanne ei tue kunnan vanhusväestön mahdollisuutta pitää yhteyttä vanhusneuvostoon. Monen vanhusneuvoston omat nettisivut kaipaavat myös kehittämistä.

Edelleen viranhaltijoiden on syytä kiinnittää erityistä huomiota siihen, että asiat tuodaan vanhusneuvostolle ajoissa eli siinä vaiheessa, kun niihin voi vielä vaikuttaa. Vanhusneuvostojen jäsenten perehdyttämistä ja kouluttamista tulisi myös tehostaa ja sopia siitä aineistosta, joka kaikkien vanhusneuvoston jäsenten on syytä tuntea. Senioriliike tulee jatkossa ottamaan toiminnassaan kantaa asioiden korjaamiseksi.

Mikkelin seutu

Vuosi 2017 oli Mikkelin seudulla toiminnallisesti vilkasta ja muutosten aikaa. Senioriliikkeen Mikkelin alueen jäsenet perustivat rekisteröidyn yhdistyksen nimeltään Senioriliikkeen Mikkelin Alueyhdistys ry. Rekisteröityminen mahdollistui Suomen Senioriliikkeen - Arvokkaan Vanhuuden puolesta ry:n sääntöjen muutoksen myötä. Yhdistys liittyi Etelä - Savon sosiaali ja terveysalan järjestöjen tuki ry:n (ESTERY) jäseneksi. Tämä on mahdollistanut monia toiminnallisia sekä tiedollisia asioita. Tätä kautta yhdistys verkostoituu, saa järjestötukea, maksuttomat kokoukset, tukea painotuotteissa, ATK:ssa.

Vuoden ensimmäinen avoin yleisötapahtuma pidettiin 6.2.2017 Mikkelin kaupungin Virastotalon ravintolatiloiissa. Tilaisuudessa alustivat Apteekki Stellan proviisori Tuomas Tiilikainen puhuen lääkkeiden yhteisvaikutuksesta ja Senioriliikkeen pääsihteeri Eeva Kainulainen valotti Senioriliikkeen toimintaa ja aluetoimintaa ja hallituksen jäsen Heikki Ranki alusti taitetusta indeksistä ja kansalaisaloitteesta. 9.3.2017 pidettiin kokous, jossa keskusteltiin tulevan rekisteröitävän yhdistyksen säännöistä. Kokouksessa päätettiin esittää Mikkelin kaupunginhallitukselle Pertti Korpisen nimittämistä Mikkelin Vanhusneuvoston jäseneksi nelivuotiselle toimikaudelle. Yleinen kokous pidettiin 28.3.2017, jolloin päätettiin lähettää yhdistyksen säännöt Patentti ja - rekisterihallitukselle. Lisäksi päätettiin jatkaa edelleen toimikuntana syyskokoukseen asti, jolloin uusi hallitus aloittaa toimintansa. Paikalla 13 jäsentä. Kokouksia pidettiin kevään aikana vielä kaksi 25.4 ja 29.5.2017. Kevään viimeisessä kokouksessa kerrottiin yhdistyksen rekisteröinnin hyväksymisestä 5.5.2017.

Syyskausi alkoi 16.8. 2017. Osallistuttiin Mikkeli - puistossa järjestettyyn Seniori - treffit - tapahtumaan. Kaija Rautiainen valittiin vanhusneuvoston varajäseneksi. Kevätkauden kokoukset ja syyskauden ensimmäinen kokous pidettiin Museo-kahvilassa. 27.9.2017 saatiin uusi kokouspaikka, kun ESTERY hyväksyi yhdistyksen jäsenhakemuksen.

Sääntömääräinen syyskokous pidettiin 24.10. 2017. Se oli ensimmäinen yhdistyksen historiassa. Kokouksessa käsiteltiin sääntöjen määräämät asiat. Vahvistettiin v. 2018 toimintasuunnitelma sekä tulo - ja menoarvio. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Pertti Korpinen. Hallitukseen valittiin Kaija Rautiainen, Eila Hyttinen, Pertti Korpinen, Seija Korpinen, Irja Kuitunen ja Kauko Jylhänniska. Vuoden 2018 toiminnassa keskeistä on näkyvyyden saavuttaminen ja nykyisten jäsenten aktivoiminen olemalla mukana saman henkisten järjestöjen ja Vanhusneuvoston kanssa erilaisten tapahtumien ja yleisötilaisuuksien järjestelyissä. Tavoitteena on saada uusia jäseniä ja heidän mukanaan uusia ajatuksia, voimaa ja vireyttä toimintaan. Yhdistys osallistui Etelä-Savon sosiaali- ja terveystilaisuuksien ESSOTE:n tilaisuuteen, joka oli suunnattu järjestöille.

Hallituksen järjestäytymiskokouksessa valittiin yhdistykselle toimihenkilöt. Senioriliikkeen Mikkelin Alueyhdistys ry:n hallituksen toimihenkilöitä ovat: varapuheenjohtaja Kaija Rautiainen, sihteeri Seija Korpinen, rahastonhoitaja Eila Hyttinen ja toiminnantarkastaja Harri Hentula.

Hallitus keskusteli 14.12. 2017 Vanhusneuvoston varajäsenten osallistumisesta ko. kokouksiin. Nykyisellään varajäsen osallistuu kokouksiin vain silloin kun varsinainen jäsen on estynyt. Varajäsenet saavat videon välityksellä seurata Vanhusneuvoston kokouksia. Yhdistys ei ole tyytyväinen tähän toimintakulttuuriin. Asiasta on keskusteltu Vanhusneuvoston puheenjohtajan kanssa, mutta se ei johtanut tyydyttävään lopputulokseen. Vuoden 2018 alussa Vanhusneuvosto pitää ” Vanhusneuvosto” päivän Mikkelin Kesäyliopistossa. Tilaisuuteen osallistuu varapuheenjohtaja Kaija Rautiainen Vanhusneuvoston varajäsenen ominaisuudessa.

Yhdistyksen tilaisuuksissa on ollut keskimäärin 15 - 20 henkeä ja hallituksen kokouksissa 4 - 6 henkeä. Kokousmuistioita ja pöytäkirjoja tehtiin koko toimintavuoden 2017 aikana 8 kpl.

TIEDOTUS- JA JULKAISUTOIMINTA

Toimintavuoden aikana julkaistiin kaksi Suomen Seniorilehteä. Maaliskuussa ja lokakuussa ilmestyneiden lehtien painos oli 50.000. Lehden päätoimittajana toimi Heli Stenvall ja muut toimituskunnan jäsenet olivat Eeva Kainulainen, Matti Litukka, Minna Ruusinen, Sisko Salo-Chydenius ja Eeva Sääskilähti. Ilmoitushankinnasta vastasivat Aulis Mäkinen ja Esa Fagerlund. Lehdet lähetettiin jäsenille ja toimintavuoden aikana Senioriliikkeeseen liittyneille uusille jäsenille. Lisäksi lehteä jaettiin muille vanhusalan järjestöille, kirjastoille, apteekkeihin, yhteiskunnan päättäjille, medialle ja sitä oli jaossa vanhusten palvelukeskuksissa ja kauppakeskuksissa sekä Senioriliikkeen ja järjestöjen yhteisissä tilaisuuksissa. Jäsentiedotteita lähetettiin vuoden aikana 3 kpl.

www.senioriliike.fi -kotisivuilla ja järjestön Facebook sivuilla julkaistiin uutisia ja järjestön kannanottoja. Lisäksi Senioriliikkeen ylläpitämällä Facebook -sivuilla Kotihoito kuntoon, Eläkeläisten talous ja Kansalaisaloite Työeläkeindeksin palauttaminen palkkatasoindeksiksi julkaistiin teemakohtaisia uutisia.

Vuoden aikana julkaistiin 3 lehdistötiedotetta. Hallituksen jäsenet ja jäsenistö kirjoittivat aktiivisesti mediaan erityisesti eläkkeiden kehitykseen ja riittävyyteen liittyen. Senioriliikkeelle hyväksyttiin uusi logo, jonka on suunnitellut Minna Ruusinen.

JÄSENISTÖ

Vuoden 2016 päättyessä Senioriliikkeen henkilöjäsenmäärä oli 2580. Toimintavuoden 2017 aikana liikkeeseen liittyi 234 uutta jäsentä. Kuoleman johdosta jäsenrekisteristä poistettiin 22 henkilön nimet ja maksamattomien jäsenmaksujen vuoksi poistettiin jäsenrekisteristä 217 jäsentä. Yhdistyksestä erosi 173 jäsentä. Vuoden 2017 lopussa jäsenmäärä oli 2414. Nettovähennys henkilöjäsenistä oli 166 jäsentä. Valtaosa jäsenistä - 91 % - on iältään yli 65-vuotiaita. Jäsenistä noin 1000 asuu pääkaupunkiseudulla.

Vuoden 2017 aikana Mikkelin alueen jäsenet muodostivat alueyhdistyksen, jonka jäsenet ovat myös Senioriliikkeen jäseniä. Lisäksi Senioriliikkeellä on yksi yhdistysjäsen.

JÄRJESTÖTOIMINTA

Yhdistyksen kokoukset

Yhdistyksen kokoukset kevätkokous pidettiin 24.4.2017 Kuntoutussäätiön auditoriossa Helsingin Malminkartanossa. Läsnä oli 26 jäsentä. Kokouksen alussa kuultiin Keski-Suomen I&O muutosagentti Tuija Koiviston alustus Ikäystävällinen kunta -hankkeesta. Kokous hyväksyi vuoden 2016 tilinpäätöksen ja antoi vastuuvapauden hallitukselle ja muille vastuuvollisille. Nimitysvaliokuntaan valittiin Aulis Mäkinen, Aaro Harju ja Yrjö Jäntti. Nimitysvaliokunnan tehtävänä on tehdä ehdotus syyskokoukselle puheenjohtajasta, hallituksen jäsenistä ja toiminnan tarkastajista. Syyskokous pidettiin 8.11.2017 Kuntoutussäätiön auditoriossa Helsingin Malminkartanossa. Läsnä oli 42 jäsentä. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2018 toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä valittiin hallituksen jäsenet erovuoroisten ja eroa pyytäneiden tilalle. Eroa pyysivät Hanna Vesala ja Jaana Leikas, joille myönnettiin ero. Erovuorossa olivat puheenjohtaja Kimmo Kiljunen, Esa Fagerlund, Kerttu Perttilä ja Jaana Utti sekä varajäsenistä oli Asta Kaitila.

Puheenjohtajaksi valittiin toimikaudelle 2018-2020 Kimmo Kiljunen. Erovuorossa olleiden ja eroa pyytäneiden tilalle valittiin seuraavat henkilöt Esa Fagerlund (toimikausi 2018-2020), Jaana Utti (2018-2020), Mari Aaltonen (2018-2020) Leena Eerola (2018-2019, Jaana Leikaksen kauden loppuajaksi) Taija Härkki (2018-2019 Hanna Vesalan kauden loppuajaksi). Varajäseniksi valittiin Kerttu Perttilä (2018-2020) ja Hanna Vesala (2018-2020). Soile Kuitunen jatkaa varajäsenyyttään (2017-2019). Toimintavuoden 2018 toiminnantarkastajiksi valittiin KHT Wilhelm Holmborg ja KHT Rabbe Nevalainen. Varalle valittiin tilintarkastusyhteisö AltumAudit OyAb.

Uudet säännöt

Patentti ja rekisterihallitus hyväksyi Senioriliikkeen uudet säännöt. Hyväksymispäätös on päivätty 17.1.2017. Uusien sääntöjen myötä yhdistyksen nimi muuttui muotoon: Suomen Senioriliike - Arvokkaan vanhenemisen puolesta ry. Säännöt mahdollistavat aluejärjestöjen perustamisen.

Hallitus 2017

Vuonna 2017 hallituksen kokoonpano oli seuraava: Kimmo Kiljunen, puheenjohtaja, Esa Fagerlund, Leif Jansson, Eeva Kainulainen, Kerttu Perttilä, Heikki Ranki, Arto Tiihonen, Jaana Utti ja Hanna Vesala Hallituksen varajäseninä toimivat Asta Kaitila ja Soile Kuitunen. Pääsihteeri Eeva Kainulainen toimi hallituksen sihteerinä. Järjestäytymiskokouksessaan hallitus valitsi 1. varapuheenjohtajaksi Esa Fagerlundin ja 2. varapuheenjohtajaksi Hanna Vesalan. Rahastonhoitajaksi valittiin Heikki Ranki. Hallitus kokoontui 8 kertaa.

Toiminnantarkastajat 2017

Vuoden 2017 toiminnantarkastajat olivat Kaj Kiljander (KHT, JHTT) ja KHT Wilhelm Holmberg ja varatilintarkastajana Rabbe Nevalainen.

Työryhmät

Toimintavuonna 2016 asetetut työryhmät jatkoivat työtään vuonna 2017. Toimeentuloryhmä: Heikki Ranki, Eeva Kainulainen, Kimmo Kiljunen, Kerttu Perttilä, Josa Jäntti, Pekka Auvinen ja Kaj Karlsson.

Hyvinvointi- ja hoivaryhmä: Kerttu Perttilä, Hanna Vesala ja Arto Tiihonen

Aluetoiminta: Esa Fagerlund, Heli Stenvall

Viestintäryhmä: Eeva Kainulainen ja Heli Stenvall.

Lehden toimituskunta: Heli Stenvall, päätoimittaja, Eeva Kainulainen, Sisko Salo-Chydenius, Eeva Sääskilahti ja Matti Litukka.

Kotisivut: Eeva Kainulainen

Ilmoitushankinta: Aulis Mäkinen ja Esa Fagerlund

Jäsenasiat: Tuija Leskinen

Toimihenkilöt ja toimisto: Senioriliikkeellä ei ole vuoden 2011 jälkeen ollut palkattua henkilöstöä.

Toimistotehtävät on hoidettu vapaaehtoisvoimin. Hallitus nimitti Eeva Kainulaisen pääsihteeriksi huhtikuussa. Pääsihteerin on vapaaehtoistyöntekijä. Toimiston vapaaehtoistyöntekijänä on toiminut Tuija Leskinen.

Taloushallintoa hoiti 30.10.2017 asti Tilitoimisto Anla Oy, jonka jälkeen solmittiin sopimus Tilitoimisto Tilitehdas Oy:n kanssa. Jäsenrekisterin ylläpitopalveluista huolehti FloApps Finland Oy. Senioriliikkeen toimisto muutti Suomen Nuorisoseurat ry:n tiloista Kuntoutussäätiön tiloihin 1.4.2017. Osoite on Pakarituvantie 4, 00410 Helsinki.

YHTEISTYÖ MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Senioriliike teki yhteistyötä Valtaa Vanhuus - verkostossa toimivien järjestöjen kanssa. Verkostoon kuuluvat Senioriliikkeen lisäksi Folkhälsans Förbund rf, Ikäinstituutti, Miina Sillanpään Säätiö, Omaishoitajat ja Läheiset -liitto ry, Suomen Setlementtiliitto ry, Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry. Senioriliike on Kansalaisfoorumi ry:n jäsen.

EDUSTAJAT

Ympäristöministeriön asumisen kehittämisohjelman koordinaatioryhmän työryhmissä ovat toimineet Heli Stenvall ja Aulis Mäkinen. Senioriliikkeen edustajina järjestöjen ja verkostojen toiminnassa olivat seuraavat: - Kansalaisfoorumin hallitus Eeva Kainulainen, varalla Aulis Mäkinen. Valtaa Vanhuus- verkosto: Heli Stenvall, Eeva Kainulainen, Tampereen eläkeläisvaltuusto Esa Fagerlund, Nurmijärven vanhusneuvoston puheenjohtaja Aulis Mäkinen.

TALOUS

Vuoden 2017 toiminta rahoitettiin lähes yksinomaan jäsenmaksuilla (20 euroa/jäsen tai vapaaehtoinen 10 euroa/jäsen), lehden ilmoitustuloilla sekä aikaisempien vuosien ylijäämällä. Jäsenmaksuja kertyi 36 325 euroa, joka on yli 4 000 euroa enemmän kuin vuonna 2016.

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Eläkeläisten toimeentuloon kohdistuvat lukuisat leikkaukset uhkaavat heikentää jo ennestään heikoimmin toimeentulevien ikäihmisten elämisen laatua. Asumisen kustannukset erityisesti yksin asuvilla ikäihmisillä ovat jo nyt suhteettoman suuret eläkkeisiin verrattuna ja kasvavat vuosittain - runsaasti eläkkeitä enemmän.

Hoivapalvelujen saatavuus, laatu ja hinta ovat suuri ongelma ikäihmisille ja eläkeläisille. Kotona asumisen ensisijaisuutta korostetaan valtion ja kuntien päätöksenteossa, mutta kotihoivaan ei panosteta ihmisten tarpeiden mukaisesti henkilöresursseja.

Senioriliike pyrkii vaikuttamaan päättäjiin mm. julkisuuden kautta niin, että leikkausten sijaan myönnettäisiin tarve lisätä budjettivaroja vanhusten hoivaan.

Senioriliike painottaa SOTE-uudistuksen tärkeyttä, että sosiaali- ja terveyspalvelujen ja niiden saatavuuden tulee olla kaikille väestöryhmille yhdenvertaiset, lähtökohtana julkiset palvelut.

Senioriliike seuraa valtakunnallista ja maakunnallista päätöksentekoa sekä hoivapalvelujen laatua ja tuo julkiseen keskusteluun ikäihmisten toimeentuloon ja hoivaan liittyviä uhkakuvia. Päätäjien aseteisiin ja päätöksiin pyritään vaikuttamaan käytettävissä olevin keinoin.

Eryteisesti tulevien Eduskuntavaalien edellä Senioriliike tuo keskeisiä vanhusten hoivaan ja elämänlaatuun vaikuttavia kysymyksiä julkiseen keskusteluun ja pyrkii saamaan kansanedustajaehdokkaat ilmaisemaan kantansa keskeisiin ikäihmisten toimeentuloa ja hoivaa koskeviin yhteiskunnallisiin kysymyksiin.

Eläkkeiden verotus on ristiriidassa perustuslain kanssa ja kyseessä on selkeä ikä syrjintä. Suomen perustuslain 2 luku 6 §, yhdenvertaisuus: Ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Senioriliike ajaa eläkeläisten yhdenvertaista verotusta suhteessa palkansaajien verotukseen.

Suomessa on 4 suurta yksityistä eläkeyhtiötä (Varma, Ilmarinen, Elo, ja Veritas). Kaikki yhtiöt tekevät täysin samaa lakisääteistä tehtävää. Yhtiöt kilpailevat keskenään mm. maksamalla asiakaspalautuksia. Julkisen alan eläkkeiden hoidosta vastaavat Keva ja Valtion eläkerahasto. Yksityiset eläkeyhtiöt käyttävät hallinnollisiin toimintoihin noin 500 miljoonaa € vuodessa. Kilpaillessaan uusista asiakkaista yhtiöt käyttävät kymmeniä miljoonia euroja maksamalla työhyvinvointirahaa ja yksittäistapauksissa jopa satoja miljoonia euroja. Senioriliikkeen tavoitteena on ajaa yksityisten eläkeyhtiöiden yhdistämistä siten, että Suomessa olisi yksi yksityisen sektorin työeläkeyhtiö.

Työeläkelakeja muutetaan noin viiden vuoden välein ja muutoksia valmistellaan 3-kannassa – Suomen hallituksen sekä työntekijä- ja työnantajajärjestöjen kesken. Senioriliikkeen tavoitteena on saada eläkeläisjärjestöjen edustus mukaan eläkelakien valmistelutyöhön. Näin eläkeläisten näkemykset tulisivat huomioiduksi eläkeläisiä koskevissa asioissa.

Kansan- ja takuueläkkeitä tulee nostaa tuntuvasti. Pyrimme tekemään yhteistyötä muiden eläkeläisjärjestöjen kanssa tavoitteen saavuttamiseksi.

Senioriliikkeen pitkäaikainen tavoite vanhusasiavaltuutetun viran perustamiseksi on edelleen ajankohtainen.

Senioriliike pyrkii yhteistyöhön muiden eläkeläisjärjestöjen kanssa yhteisten tavoitteiden edistämiseksi.

Senioriliikkeen taloustilanteen heikentymisen vuoksi toiminnan laajuutta arvioidaan jäsenmaksujen kertymän perusteella. Kirjavaraston kirjoja myydään alennetuilla hinnoilla. Pyritään hakemaan myös muita rahoituslähteitä.

TILIKAUDEN TULOS

Tilinpäätös osoittaa 1010,39 euron alijäämää. Hallitus esittää alijäämän kirjaamista taseen omaan pääoman toimintapääomaan.